

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת מסעי ♦ ב' אב תשע"ו ♦

עלון 212

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

ידידי – השכחת?

"אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן. ויכתב משה את מוצאייהם למסעייהם על פי ה' ואלה מסעייהם למוצאייהם". [במדבר ל"ג] מיום בואו לעוה"ז האדם עובר ממקום למקום וממצב למצב בכל תחום אפשרי כידוע. מהיותו יונק ועד היותו מהלך על רגליו ודואג לעצמו. אם היה בידי האדם את היכולת לשחזר את כל אשר עבר עליו, לטוב ולמוטב, יהיה עומד ומתפלא פלא רב, היאך הוא חי וקיים, פועל ועושה, ללא הרף ופניו קדימה על העתיד מתוך תקווה או מתוך הרגל. לא רבים הם העומדים פעורי פה יום ופיהם "מלא שירה כיס", להודות לקב"ה על כל נפלאותיו אשר עשה למענם מאז ועד כה. טבע הוא באדם שאם אינו מתבונן ומשגיח, כותב לעצמו תזכורות ופתקים, שוכח הוא את אשר עבר עליו. כל כך טבעי לנו ללכת לקניות עם רשימה מסודרת על מנת להימנע מהוצאות יתר הנובעות מעינו של האדם שאינה יודעת שובע. ובידוע ומן המפורסמות שאם לא יעקב האדם אחר הוצאותיו של החשמל והמים, ארנונה, וועד בית, חינוך וביגוד, הרי מהרה ימצא הוא בגדר "לווה" שהרי שם הוא את יכולותיו להמשיך ולתפקד באופן היותר ראוי בידי של מנהל סניף הבנק שלו.

ואם כן, יבוא השואל וישאל הרי שגרת החיים אוכלת בכל פינה וכיצד ניתן לעשות זאת? על כך מצינו בפרשת השבוע על הפסוקים [הנ"ל] וכפירוש רש"י [שם, פירוש שני] "ורבי תנחומא דרש בו דרשה אחרת משל למלך שהיה בנו חולה והוליכו למקום רחוק לרפאותו, כיון שהיו חוזרין התחיל אביו מונה כל המסעות. אמר לו כאן ישננו, כאן הוקרנו, כאן חששת את ראשך וכו'". ויש לשאול, על מה ובשל מה צריך המלך לומר לבנו ולתאר לו מה היה בהליכתו בדרך חזרתו? ללמדנו דעת ותבונה בינה והשכל באה פרשתנו ללמדנו דרך אמת ויושר דברי אלקים חיים, מוסר קדוש ונורא, שהתורה היא תורת חיים וכל ענינה להורתינו את הדרך אשר נלך בה בתום ויושר כמצוות הבורא יתב"ש. וזו כוונת המדרש להעמידנו על טעותנו ועל קשיות ערפנו לשים לפנינו בכל עת ורגע כי כל אשר עבר עלינו הוא בהשגחתו הנפלאה רבת החסד של הקב"ה בכל עת ורגע. והוא הנרמז בפסוקים "אלה מסעי בני ישראל", אלה הם מסעיו של כל מי אשר בשם ישראל יכונה, "אשר יצאו מארץ מצרים" ממצרי הגוף בהיותם ברחם אמותיהם לעולם הזה, "לצבאתם" על מנת להיות מצבא ה' בעולם הגשמי כל אחד כפי ענינו ותפקידו אשר נצטוו "ביד משה ואהרן". אך אין די בכך שהשכחה מצויה, אשר על כן "ויכתב משה את מוצאייהם למסעייהם", שילמדו דרך אמת שיהיו רושמים על לוח ליבם את כל הקורה אותם בעולם הגשמי הזה על כל תלאותיו, ואע"פ שעולם כמנהגו נוהג יהיו זוכרים שהוא "על פי ה'", שאם כך הם מחשבותיהם והבנתם אזי "ואלה מסעייהם למוצאייהם", כשהם שהחלו את חייהם בקדושה וטהרה ביום לידתם כשנשמת אלוקים חיים ניטעה בקרבם, כך יהא כשישיבו את הפיקדון לבעליו. ובהתקרב אלינו ראש חודש מנחם אב, נזכור היטב כי גם החורבן הנורא הוא חלק ממסעי הדורות שעברו, והש"ת מצפה מאתנו למען לא נשכח את אשר הביא לחורבן הבית, ונתקן ונשפר מעשינו בעצמנו ונזכור את חסדו יתברך עלינו ופינו יהא מודה תהילות לאל עליון ותפילות על גלות השכינה ובניינה. ויהי"ר שנראה בעינינו ממש גאולת בית חיינו מהרה בימינו אכ"ר.

למשפחת כיתה יב/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

ברכות התפילין

ספרדים מברכים ברכה אחת: "להניח תפילין" ומניחים של יד ואחריה של ראש. אם הפסיק ודיבר לאחר הנחת של יד - מברך על של ראש "על מצוות תפילין". אשכנזים מברכים על של יד "להניח" ועל של ראש "על מצוות". הפסיק ודיבר לאחר הנחה של יד - מברך על של ראש "להניח" ו"על מצוות". (כה, ט. מ"ב לא). אין להפסיק בדבור או ברמז בין תפילין של יד לשל ראש. הפסיק ורמז - אינו מוסיף ברכה. הפסיק בדיבור, ואפילו דיבור של מצווה - כמו קדושה - חוזר ומברך כפי שנתבאר (כה, י. מ"ב כח-ל. לה). נשמטו התפילין ממקומן וכן אם הסיר את התפילין או הזיזן ובדעתו להחזירן מיד – ספרדים חוזרים ומברכים, ואשכנזים לא. הסירם כדי להפנות, או חייל שנקרא לתפקיד ונשתהה, והסיח דעתו מהתפילין - יחזור ויברך. (כה, יב. מ"ב מ"ד מ"ז).

שו"ת צבא ומלחמה – הרה"ג זלמן מלמד

שאלה:

הייתי תלמיד ישיבה וכיום אני משרת בצבא. בזמן לימודי בישיבה הייתי השקדן הגדול בישיבה ומאז שהתגייסתי קשה לי מאוד הלימוד גם בזמן פנויים כגון בשבתות, רגילות וכד'. אני משתדל להקפיד ללמוד גמ' ותוס' אך זה מרגיש לי כמעמסה גדולה. אינני מבקש להקל על עצמי וללימוד דברים קלים יותר כמו אמונה מוסר וכו', רק רציתי לשאול: א. האם אוכל לחזור להיות מתמיד גם לאחר שירות ארוך בצה"ל? ב. האם הרב מכיר תלמידי חכמים גדולים שהצליחו גם לשרת 3 שנים וגם להפוך לת"ח גדולים מבלי להיות קודם לכן עילויים וכד'?

תשובה: תוכל לחזור לשקידה לאחר הצבא. ובתקופת הצבא עליך ללמוד לימודים מתאימים, ללמוד ולשנן משניות והלכות ואמונה ומוסר.

מי ששוקד לשם שמים מובטח שיראה ברכה בלימוד ויגדל התורה יגעת ומצאת תאמין.

מספרים על הראי"ה

הרב הגאון, ר' אברהם קוק שיחיה הוא איש האשכולות בתורה ומדות תרומיות, גם רבים אומרים כי הוא שונא בצע. אולם אהבתו לציון עוברת כל גבול עד שאומר על טמא טהור ומראה לו פנים כאותו שאמרו חז"ל בפרק קמא דעירובין על מי שלא היה בדורו כמותו... ומזה באו הדברים הזרים בחיבוריו, והרבה התווכחתי עמו, כי אם כוונתו רצויה אבל מעשיו וכו', שנותן יד לפושעים כל עוד שעומדים במרדם ומחללים את הקודש... והנה מדברי הרה"ג ר' אברהם קוק שיחיה תכירו מידותיו - כי הגם שרוב מאנשי העיר הקדושה והרבה מהרבנים עומדים על צידו, עם כל זה, חולק כבוד להרבנים הזקנים (שהתנגדו לו ר' אברהם מרדכי אלתר, הרבי מגור)

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד